

Pedikulóza (zavšivenie) v školských kolektívoch *Zbaviť detí vši musia rodičia, nie škola alebo školské zariadenie!*

Vši trápia školákov najviac na jeseň a v zime. **Ak ich má v triede jedno dieťa, učiteľ by sa mal prvom rade skontaktovať s rodičmi, ktorí sa musia o svoje dieťa postarať.** Keď sa vši rozšíria aj na iné deti, môžeme

hovoriť o hromadnom výskyte pedikulózy a v tom prípade je potrebné "odvšiviť" celý kolektív v triede.

PEDIKULÓZA - zavšivenie

Vši a hnidy (zárodky vši) *sú parazitárne ochorenie prenosné z človeka na človeka, ktoré nezanecháva imunitu. Po kontakte so zavšivavenou osobou môže dieťa opakovane dostať vši aj po predchádzajúcom odvšivení.* Všami napadnuté dieťa teda prekonáva prenosné ochorenie a dieťa s prenosným ochorením sa musí liečiť a nesmie navštevovať kolektívne zariadenia. *Ak sa vši objavia v materských školách či jasliach, je treba vydezinfikovať a vyprať matrace, posteľnú bielizeň i vydezinfikovať žienky.* **Platí zásada, že ak sa aj po odvšivení a následnej kontrole objavia čo i len u jedného dieťaťa vši, je nutné dieťa vylúčiť zo školskej dochádzky až do doby jeho vyliečenia.**

Hlásenie ochorenia: triedny učiteľ – lekár

Lekár, ktorý vysloví podozrenie alebo diagnostikuje pedikulózu, ohlásí hromadný výskyt tohto ochorenia na odbor epidemiológie Regionálneho úradu verejného zdravotníctva Bratislava. V prípade ak rodič (zákonný zástupca) zistí zavšivavenie dieťaťa (bez návštevy lekára), ohlásí túto skutočnosť zodpovednému pracovníkovi (triedny učiteľ, riaditeľ) školského alebo predškolského zariadenia, ktoré dieťa navštevuje.

Kde sa vši najčastejšie zdržujú

Vši sa šíria v ľudskej populácii hlavne pri priamom styku, zväčša v kolektívoch (rodina, predškolské a školské zariadenia, ubytovne), ale v menšej miere aj prostredníctvom rôznych predmetov (hrebeňov, kefiiek, čiapok, šálov, osobnou alebo posteľnou bielizňou). Ak sa dostanú vši na golier odevu, môžu preliezať aj na šaty druhých osôb v spoločných skrinkách, šatniach.

Opatrenia v rodine

- u dieťaťa a všetkých rodinných príslušníkov je nutné umyť vlasy šampónom proti všiam a hnidám dostupným na trhu presne podľa návodu výrobcu. Dôležité je aplikovať túto kúru naraz a **u všetkých členov rodiny**. Po vykonaní dezinfekcie šampónom môže ísť dieťa ďalší deň do kolektívu. K zaisteniu spoľahlivého účinku je potrebné použitie šampónu po 14 dňoch opakovať.
- osobnú a posteľnú bielizeň je nutné vyvariť, resp. vyprať pri vysokých teplotách, dôkladne vysušiť a vyžehliť
- čiapky, šatky, šály a iný odev (prípadne plyšové hračky, ak s nimi prišla hlava dieťaťa do styku), ktorý nie je možné vyvariť je nutné vyprať min. v 2 cykloch pri doporučených teplotách, dôkladne vysušiť, vystaviť účinkom slnečného žiarenia, príp. postriekať prípravkom na lezúci hmyz.

- Najlepšie je, aby každý člen kolektívu používal vlastné predmety osobnej hygieny (hrebeň, uterák), čiapky, šály a mal by zabrániť ich vzájomnému používaniu ostatnými členmi kolektívu či rodiny. Je dôležité, aby sa kontrola výskytu vší zamerala nielen na hlavy detí, ale je potrebné sa zamerať aj na rodičov a ostatných rodinných príslušníkov.

Čo sa deje v školskom či predškolskom zariadení pri výskyte vší?

Každá škola či predškolské zariadenie musí mať vypracovaný prevádzkový poriadok, do ktorého patrí tiež problematika preventívnych opatrení proti šíreniu infekčných či parazitárnych ochorení.

1. **Pri sporadickom výskyte vší** triedny učiteľ/vedenie školy informuje rodičov dotknutej triedy o tom, že sa v danej triede vyskytli u dieťaťa vší. Pedagógovia počas pobytu v škole sledujú správanie detí, či sa u nich nejavia príznaky novej pedikulózy (nepokoj, časté škrabanie na hlave). **Informáciu o podozrení na prenosné ochorenie poskytne pedagóg rodičovi s tým, že rodič, resp. zákonný zástupca dieťaťa by mal zabezpečiť, aby dieťa vyšetřil praktický lekár starostlivosti o deti dorast.**

Ak sa do 21 dní od prvého výskytu vší v kolektíve neobjavia, možno ohnisko považovať za skončené. Ale ak sa v priebehu 21 dní objavia vší aj u ďalších detí v kolektíve, vykonajú sa represívne opatrenia. V tom prípade opatreniam podlieha i dieťa, u ktorého už prebehlo odvíšenie, nakoľko v zamorenom kolektíve mohlo dôjsť k jeho opakovanému infikovaniu.

2. **Pri hromadnom výskyte**, kedy ide o postihnutie 2 a viacerých detí kolektívu, triedny učiteľ čo najskôr (do 48 hodín) **zvolá mimoriadne rodičovské združenie**. Nakoľko opatrenia je nevyhnutné vykonať naraz u všetkých členov kolektívu, rodičia si spoločne s pedagógmi stanovujú presný termín (napr. najbližší víkend), kedy sa vykoná dezinfekčná akcia (zneškodnenie lezúcich vší a hníd účinným dezinfekčným prostriedkom).

POZOR: Ak sa dezinfekcia nevykoná v celom kolektíve, t. j. aj u zdravých členov rodiny a triedy, môže dochádzať k ďalšiemu prenosu!

Matrace, žienky používané v škole či v škôlke treba postriekať dezinfekčným prípravkom, dôkladne vyvetrať, koberce riadne povysávať, taktiež postriekať prípravkom na lezúci hmyz, dobre vyvetrať (najlepšie v piatok poobede). *Zásadné je zabezpečenie vysokej úrovne osobnej hygieny. Každý člen kolektívu musí používať vlastné predmety osobnej hygieny (uterák, hrebeň) a zabrániť ich vzájomnému požíciavaniu. To isté platí aj v prípade čiapok, šatiek, prípadne iných pokrývok hlavy.*

Ak už nastane problém hromadného výskytu, je potrebné oboznámiť v prvom rade rodičov. V prípade nejasností je možné konzultovať túto problematiku s pracovníkmi RÚVZ Bratislava.

Odbor hygieny detí a mládeže
Odbor epidemiológie

REGIONÁLNY ÚRAD
VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA
BRATISLAVA hl.m.
so sídlom v Bratislave

www.facebook.com/ruvzba.sk

